

Business Finlandin tukiohjelma pienten ja keskisuurten yritysten innovaatiotoimintaan

Business Finlandin tukiohjelma pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritys) innovaatiotoimintaan perustuu tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 (EUVL L187 26.6.2014, s. 1) (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) 28 artiklaan Pk-yrityksille myönnettävä innovaatiotuki.

Tuen myöntämistä säätelee valtioneuvoston asetus (1444/2014) tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoituksesta.

1. Tukiohjelman tavoitteet

Rahoitusta myönnetään pienille ja keskisuurille yrityksille niiden innovaatiotoimintaan. Rahoitus kohdistuu pk-yritysten immateriaalioikeuksien suojaamiseen, vahvistamiseen ja puolustamiseen, korkeasti koulutetun henkilöstön tilapäiseen siirtoon suurista yrityksistä tai tutkimus-organisaatioista sekä innovaatiotoiminnan neuvonta- ja tukipalveluihin. Rahoitus paikkaa markkinapuutetta, joka aiheutuu pk-yritysten kohtaamista vaikeuksista pyrkiessään hyötymään uudesta teknologisesta kehityksestä, teknologian siirrosta tai korkeasti koulutetusta henkilöstöstä.

Tuettavan toiminnan tulee edistää rahoituksen saajien osaamista, liiketoiminnan kehittymistä ja kasvua erityisesti kansainvälisillä markkinoilla ja työpaikkojen lisääntymistä Euroopan yhteismarkkinoiden alueella

2. Tukiohjelman kesto ja koko

Tukiohjelma on voimassa 1.1.2015-31.12.2023.

Business Finland myöntää rahoitusta pk-yritysten innovaatiotoimintaan ohjelman aikana arviolta enintään 250 miljoonaa euroa. Osa rahoituksesta voi olla lainaa.

Todellinen tukiohjelmaan käytettävissä oleva rahoituksen suuruus määräytyy valtion vuosittaisten talousarvioiden perusteella.

3. Ehdot**3.1 Tuensaajat**

Rahoitus on tarkoitettu Suomessa toimiville pienille ja keskisuurille yrityksille. Yrityksellä tarkoitetaan oikeudellisesta muodosta riippumatta kaikkia yksiköitä, jotka harjoittavat taloudellista toimintaa, ei kuitenkaan luonnollista henkilöä. Yksityinen elinkeinonharjoittaja katsotaan luonnolliseksi henkilöksi. Pienellä ja keskisuurella yrityksellä tarkoitetaan yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen I liitteessä määriteltyä yritystä.

Tukea ei myönnetä vaikeuksissa oleville yrityksille niin kuin ne on määritelty yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 2 artiklan 18 kohdassa. Komission 2.7.2020 hyväksymän ryhmäpoikkeusasetusta koskevan muutosasetuksen (2020/972) mukaisesti tukea voidaan kuitenkin myöntää myös yrityksille, jotka eivät olleet vaikeuksissa 31.12.2019, mutta joista tuli vaikeuksissa olevia yrityksiä 1.1.2020 ja 30.6.2021 välisenä aikana.

Tukea ei makseta yritykselle, jolle on annettu sellaiseen komission aikaisempaan päätökseen perustuva maksamaton perintämääräys, jossa tuki on julistettu sääntöjenvastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi.

3.2 Tukikelpoiset kustannukset

Tukikelpoisia kustannuksia ovat

- a) aineettoman omaisuuden hankkimiseen, voimaansaattamiseen ja puolustamiseen liittyvät kustannukset;

Aineettomalla omaisuudella tarkoitetaan patenteja, lisenssejä ja muita immateriaalioikeuksia sekä tietotaitoa;

- b) tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaation tai suuren yrityksen korkeasti koulutetun henkilöstön tilapäiseen siirtoon liittyvät kustannukset, kun henkilöstö palkataan uuteen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan tehtävään rahoituksensaajan palvelukseen eikä se korvaa muuta henkilöstöä;

Korkeasti koulutetulla henkilöstöllä tarkoitetaan henkilöstöä, jolla on korkea-asteen loppututkinto ja vähintään viiden vuoden ammatillinen kokemus, joka voi sisältää myös tohtorinkoulutuksen;

Tilapäisellä siirrolla tarkoitetaan sitä, että henkilöstö on tuensaajan palveluksessa tilapäisesti ja henkilöstöllä on oikeus palata entisen työnantajansa palvelukseen;

- c) innovaatiotoiminnan neuvontapalveluihin ja innovaatiotoimintaa tukeviin palveluihin liittyvät kustannukset;
- Innovaatiotoiminnan neuvontapalveluilla tarkoitetaan konsultointia, avustamista ja koulutusta tietämyksen siirtoa, aineettoman omaisuuden hankkimista, suojelua ja hyödyntämistä sekä standardien ja niiden säännösten, joihin standardit on sisällytetty, käyttöä varten
  - Innovaatiotoimintaa tukevilla palveluilla tarkoitetaan toimistotilojen, tietopankkien, kirjastojen, markkinatutkimusten, laboratorioden sekä laatumerkintä-, testaus- ja sertifiointipalvelujen tarjoamista tehokkaampien tuotteiden, prosessien tai palvelujen kehittämiseksi.

Rahoitusta ei voida myöntää vientiin liittyvään toimintaan eli suoraan vientimääriin, jakeluverkon perustamiseen ja toimintaan tai muihin vientitoimintaan liittyviin juokseviin kustannuksiin.

3.3 Tuki-intensiteetit ja tukimuodot

Tuki-intensiteetti voi olla enintään 50 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.

Innovaatiotoiminnan neuvontapalveluihin ja innovaatiotoimintaa tukeviin palveluihin myönnettävän tuen erityistapauksessa tuki-intensiteetti voidaan korottaa 100 prosenttiin tukikelpoisista kustannuksista edellyttäen, että tuen kokonaismäärä ei ole yli 200 000 euroa yritystä kohden minkään kolmen vuoden ajanjakson aikana.

Rahoitus voidaan myöntää avustuksena, lainana tai näiden yhdistelmänä.

3.3.1 Lainan ehdot

Laina voidaan myöntää vakuutta vaatimatta.

Laina maksetaan takaisin vuosittaisin lyhennyksin. Laina-aika on enintään kymmenen vuotta. Laina voidaan kuitenkin myöntää siten, että enintään viisi ensimmäistä lainavuotta ovat lyhennyksistä vapaita.

Lainan tukivaikutus lasketaan diskonttaamalla lainan sisältämä korkotuki myöntöhetken mukaiseen arvoon. Diskonttauksessa ja laskettaessa tukivaikutusta käytetään lainan myöntöhetkellä voimassa olleen todellisen koron ja myöntöhetkellä voimassa olleen Euroopan yhteisöjen komission määrittelemän ja julkaiseman viitekoron erotusta koko laina-ajalta. Jos laina ei sisällä turvaavia vakuuksia, viitekorkoa korotetaan riskipreemiolla noudattaen mitä viite- ja diskonttokorkojen vahvistamismenetelmästä (2008/C 14/02) annettussa komission tiedonannossa tai sen korvaavassa tiedonannossa määrätään.

Jos hanke tai sen tulosten hyödyntäminen viivästyvät, laina-aikaa voidaan erittäin painavista syistä pidentää enintään kahteenkymmeneen vuoteen. Lyhennyksistä vapaita vuosia voi olla enintään kymmenen. Kymmenen vuotta ylittävää laina-aikaa voidaan jatkaa enintään kolmella vuodella kerrallaan.

Jos hanke tai sen tulosten taloudellinen hyödyntäminen epäonnistuu, Business Finland voi poikkeustapauksessa jättää lainan osittain tai kokonaan takaisinperimättä kohdassa 3.3 määriteltyjen enimmäistuki-intensiteettien sallimissa rajoissa. Perimättäjättökäsittelyssä kertynyt korkotuki lasketaan ainoastaan lainan sille osuudelle, joka ylittää tuen enimmäismäärät. Tämä johtuu siitä, että tuensaaja olisi periaatteessa voinut saada tuen alun perin enimmäismääräisenä avustuksena. Esimerkit Business Finlandin tavasta laskea edullisen lainan tuki-intensiteetti ja enimmäisperimättäjättö on liitteessä 1.

Jos hanke tai sen tulosten taloudellinen hyödyntäminen epäonnistuu osittain, lainan maksamaton pääoma ja korot voidaan poikkeustapauksessa jättää osittain perimättä suhteessa onnistumisasteeseen.

Jos rahoituksen saaja on olennaisesti laiminlyönyt lainan takaisinmaksuvelvoitteensa, lainaehtoja voidaan muuttaa vain erittäin painavasta syystä.

3.4 Tuen kannustavuus

Tuen myöntämisen edellytys on, että tuella on kannustava vaikutus yrityksen toimintaan. Tämän vuoksi rahoitusta voidaan myöntää vain toimintaan, joka toteutetaan sen jälkeen, kun tukihakemus on jätetty Business Finlandille.

3.5 Tuen kasautuminen

Jos rahoituksen saajan innovaatiotoimintaan on myönnetty muuta valtiontukea, muun tuen ja tässä tukiohjelmassa myönnetyn avustuksen tai lainan yhteenlaskettu tuki-intensiteetti samojen tukikelpoisten kustannusten osalta ei saa ylittää kohdassa 3.3 määriteltyjä tuki-intensiteetin enimmäismääriä.

3.6 Suostumus eräisiin liiketoiminta- ja yritysjärjestelyihin

Rahoituksen saajan on ilmoitettava Business Finlandille etukäteen, mikäli se hankkeen aikana, viiden vuoden kuluessa rahoituksen viimeisen erän maksamisesta tai ennen kuin laina korkoineen on kokonaisuudessaan maksettu takaisin:

- 1) myy, panttaa tai muulla tavoin luovuttaa hankkeen tuloksena syntyneen liiketoiminnan tai osan siitä;
- 2) myy, panttaa tai muulla tavoin luovuttaa hankkeen tuloksena syntyneitä immateriaali- tai muita oikeuksia;
- 3) siirtää liiketoimintaansa ulkomaille tai
- 4) toteuttaa muita merkittäviä liiketoimintamuutoksia tai yritysjärjestelyjä

Rahoituksen saajan on saatava Business Finlandin suostumus sellaisiin edellä mainittuihin toimenpiteisiin, jotka toteutetaan Euroopan yhteismarkkinoiden alueen ulkopuolella tai jotka vaarantavat hankkeen tavoiteltavien vaikutusten toteutumisen taikka heikentävät lainan takaisinmaksun edellytyksiä. Suostumusta ei tarvita, jos käyttöoikeuksien lisensointi on oleellinen osa hankkeessa alun perin tavoiteltavaa liiketoimintaa.

Business Finland voi antaa edellä tarkoitetun suostumuksensa, jos hankkeen tavoiteltavat vaikutukset voidaan olennaisilta osiltaan saavuttaa ja lainan takaisinmaksun edellytykset varmistaa muutoksista huolimatta.

Business Finland voi periä maksetun rahoituksen takaisin valtionavustuslain (688/2001) 21 ja 22 pykälien sekä valtion lainanannosta sekä valtiontakauksesta ja valtiontakuusta annetun lain (449/1988) 7 pykälän mukaisesti, jos rahoituksen saaja menettelee tämän kohdan vastaisesti.

4. Yksittäisten tukien valtiontuki-ilmoitukset

Business Finland ilmoittaa Euroopan komissiolle erikseen pk-yritysten innovaatiotoimintaan myönnettävät yksittäiset tuet, jotka ylittävät 5 miljoonaa euroa. Näissä tapauksissa tukea ei myönnetä, ennen kuin komissio on ilmoittanut, että se ei vastusta suunniteltua tukea.

5. Raportointi ja seuranta

5.1 Raportointi

Business Finland raportoi tukiohjelman toteuttamisesta vuosittain EU-komissiolle yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 11 artiklan mukaisesti.

5.2 Julkisuus

Business Finland julkaisee tiedot tukiohjelmasta yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 9 artiklan mukaisesti. Business Finland julkaisee yksittäisistä tuensaajista 9 artiklan edellyttämät tiedot internet-sivuillaan (www.businessfinland.fi) puolivuositain:

- rahoituksensaajan nimi, y-tunnus, yrityskoko
- rahoituksensaajan toimiala
- alue, jolla rahoituksensaaja sijaitsee
- tuen määrä rahoituksensaajaa kohti
- tukiosa
- tukiväline
- myöntöpäivä
- tuen tarkoitus
- tukitoimenpiteen viite

5.3 Tukiohjelman vaikuttavuuden arviointi

Business Finland arvioi tukiohjelman sekä siinä rahoitettujen projektin ja niiden tulosten vaikuttavuutta. Erityisesti kiinnitetään huomiota siihen, kuinka tukiohjelma on edistänyt yritysten kansainvälistä liiketoiminnan kasvua, kasvattanut liikevaihtoa ja lisännyt työpaikkoja Euroopan yhteismarkkinoiden alueella.

Liite

Esimerkki Business Finlandin tavasta laskea lainan tuki-intensiteetti

TUKIOHJELMAN KUVAUS
Pk-yritysten innovaatiotoiminnan rahoitus

2. Business Finlandin tuki-intensiteetilaskelma epäonnistuneen projektin lainan perimättäjättökäsittelyn yhteydessä

	vaihdettavat arvot	korkotuen lasken- nan perustana oleva lainapääoma	lyhennys	pvm	lainan korko	korkotuki	korkotukien nykyarvo	diskonttaus- korkokanta
enimmäisavustuksen ylittävä osuus lainapääomasta	50 000,00	50 000,00	0,00	1.1.2007	0,00	0,00		
lainan korko	1,00 %	50 000,00	0,00	1.1.2008	500,00	5 430,00	4 854,28	1 1,1186
marginaali	7,50 %	50 000,00	0,00	1.1.2009	500,00	5 430,00	4 339,60	2 1,1186
komission viitekorko	4,36 %	50 000,00	0,00	1.1.2010	500,00	5 430,00	3 879,50	3 1,1186
korkotuki	10,86 %	50 000,00	0,00	1.1.2011	500,00	5 430,00	3 468,17	4 1,1186
markkinakorko	11,86 %	50 000,00	0,00	1.1.2012	500,00	5 430,00	3 100,46	5 1,1186
tukikelpoiset kustannukset	200 000,00	81 413,18	16 282,64	1.1.2013	814,13	8 841,47	4 513,11	6 1,1186
		65 130,54	16 282,64	1.1.2014	651,31	7 073,18	3 227,68	7 1,1186
		48 847,91	16 282,64	1.1.2015	488,48	5 304,88	2 164,10	8 1,1186
		32 565,27	16 282,64	1.1.2016	325,65	3 536,59	1 289,77	9 1,1186
		16 282,64	16 282,64	1.1.2017	162,83	1 768,29	576,51	10 1,1186
							31 413,18	

Enimmäisperimättäjätön määrittely

Projektin enimmäistuki	70 000,00					19 642,01	korkotuki ennen perimättäjättöä
Huomioon otettava korkotuki	31 413,18					11 771,17	korkotuki perimättäjätön jälkeen
Enimmäisperimättäjättö	38 586,82						
Maksettavaksi jäävä lainapääoma	81 413,18						